

første 10 Aar ere gaaede, lægger Staten sit Lønningstillæg, efterhaanden 900 Kr., til hans Løn. Efter det foreliggende Forslag betaler Kommunen ham straks 1,600 Kr. om Aaret, og dertil føjer Staten, der nu overtager samtlige Lønningstillæg, i 5 Lønningstillæg 1,400 Kr. Købstadlærerinderne begynde nu med 800 Kr., og Kommunen forhøjer Lønningen med 2 Stigninger til 1,000 Kr., og dertil lægger Staten sine stigende Lønningstillæg, i alt 500 Kr. Her foreslaas en Begyndelseløn af 1,500 Kr., hvortil Staten lægger i Lønningstillæg 500 Kr. Her er altsaa indført det Princip, at Lærere og Lærerinder begynde med ens Løn, samme Løn for et ved Købstadskolen ganske ensartet og lige omfattende Arbejde, medens Forskellen først indtræder paa det Tidspunkt, da Læreren maa antages at have stiftet Familie og være Familieforsørger.

Jeg skal ikke lægge Skjul paa, at det saaledes er en ret uforholdsmæssig Lønningsforhøjelse, der foreslaas for Købstadlærerinderne. Men det maa sikkert ogsaa erindres, at disses Lønninger for Tiden ere uforholdsmæssig lave.

Foruden den almindelige Forbedring af Lærerstandens Lønninger indeholder Lovforslaget et enkelt nyt Princip, nemlig Spørgsmaalet om Erhvervelse af Anciennet ved Lærervirksomhed udenfor Folkeskolen, udenfor det offentlige Skolevæsen. Overfor en enkelt Gren af vort Skolevæsen har dette Princip allerede længe været fastslaaet, nemlig ved Lønningsloven af 1892 for de lærde Skoler, hvorefter indtil 6 Aars Virksomhed ved private Skoler kan medregnes, hvilket ved den nu lige vedtagne ny Lov om Lønninger for de højere Almenskoler er forhøjet til 8 Aar. De ved Skoleloven af 1899 indførte stigende Lønningstillæg fra Staten have nemlig paa et enkelt Omraade haft en mindre heldig Virkning. Dette, at der efter et bestemt Antal Aars Forløb betaltes et Lønningstillæg fra Statskassen, indeholdt en for stærk Opfordring til unge Lærere til snarest muligt at havne i det offentlige Skolevæsen for at erhverve sig Anciennet og opnaa de stigende Lønningstillæg, det skabte en Lyst hos de unge Lærere til snarest muligt at havne der, som i høj Grad vanskeliggjorde det for andre Skoler at bevare deres Lærerkrafter udover et Par enkelte Aar. Men ikke blot for de forskellige private Skoler, men ogsaa for Folkeskolen selv kan dette have en uheldig Virkning. Det maa jo nemlig anses baade for ønskeligt og for frugt-

bringende ogsaa for Folkeskolen, at den blandt sine Lærere kan modtage saadanne, som i en Aarrække have haft Virksomhed ved anden Skolegerning og der høstet Erfaring. Dette Forslag, hvorom § 4 i det foreliggende Forslag handler, er da ogsaa enstemmigt uforandret vedtaget af det andet Ting. Det fastsætter paa samme Vis som i den ny Lønningslov for de højere Almenskoler, at indtil 8 Aars Virksomhed i denne Skolegerning kan medregnes. Dernæst fastsætter det forskellige Kauteler, for det første at det skal være virkelig fast Virksomhed, ikke under 1 Aar, og en Virksomhed, der i Art og Omfang er en lignende som Folkeskolens, endvidere at Ancienneteten begynder ikke at medregnes, før den vedkommende er fyldt 24 Aar, og heller ikke før 2 Aar efter, at han har taget sin Eksamen. Det paa den nuværende Skolelov bevilgede Beløb til Friskolen er paa det foreliggende Forslag forhøjet i Forhold til, hvad Staten efter dette Forslag udreder pr. Barn i Folkeskolen. Samtidig fastsætter Forslaget en ny Betingelse for, at den private Skole kan faa Andel i dette Tilskud, nemlig at vedkommende Skole skal holde Protokol over Skolens Elever og disses eventuelle Forsømmelser med Oplysning om Grundene til Forsømmelserne.

Endnu skal jeg nævne en ny Bestemmelse, der er tilkommen under Sagens Behandling i det andet Ting efter Udvalgets enstemmige Forslag. Den nu gældende Skolelovs § 18 giver Skolekommission og Kommunalbestyrelse Adgang til overfor Ministeriet at indstille en Lærer til Afsked, naar det skønnes, at han ikke gør Fyldest i sin Stilling, men er kommen i et saadant Misforhold til Beboerne og sin Virksomhed, at han ikke gør Fyldest som Lærer. Denne Bestemmelse i den nugældende Skolelov foreslaas udvidet til en Adgang for Kommunalbestyrelse og Skolekommission til overhovedet at kunne foranledige en Lærers Afsked fra sit Embede, ikke blot at kunne indstille dette til Ministeren. Bestemmelsen herom findes i en ny § 8 i Forslaget. Der er — og det maa og bør der selvfølgelig være — en saadan Række Kauteler, at det forhaabentligt sikkert maa erkendes, at ingen Lærer herved udsættes for at kunne blive afskediget af Hensyn, der ere hans Lærergerning uvedkommende, men at Bestemmelsen først kan virke og først kan føre til et Resultat, naar det virkelig maa siges, at det ligger aabent for Dagen og afgjort, at der er op-